

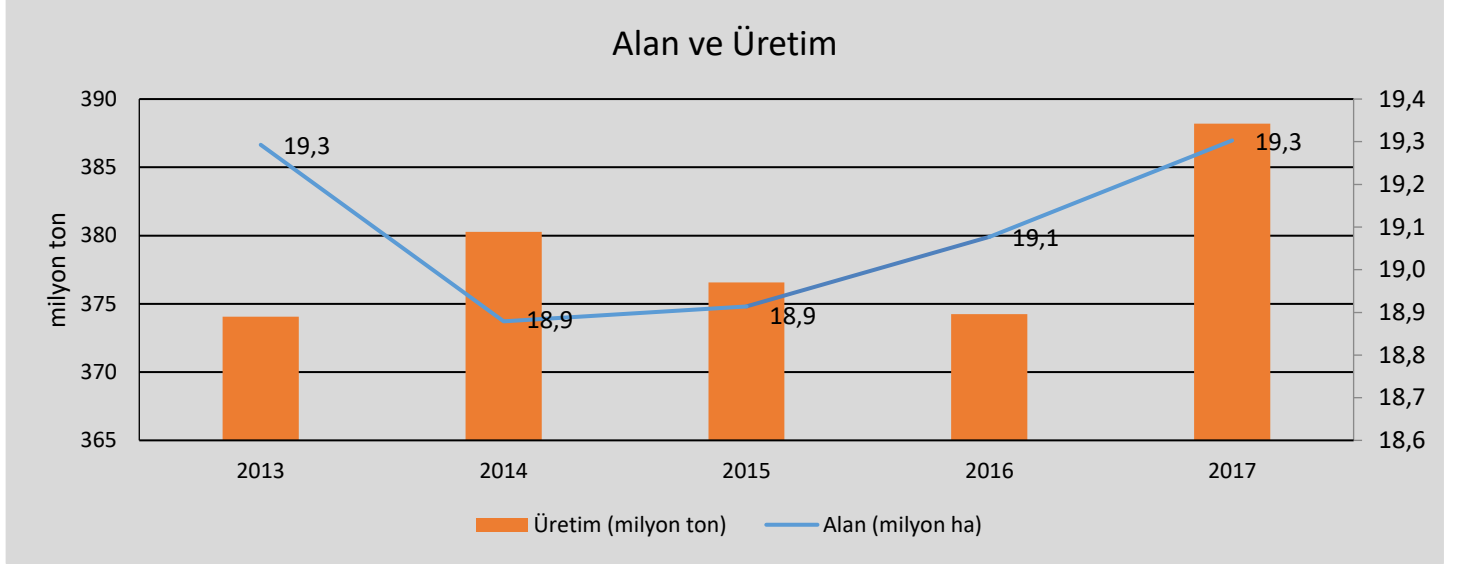
ÜRÜN MASALARI PATATES BÜLTENİ

Sayı: 3

ŞUBAT 2020

DÜNYADA PATATES

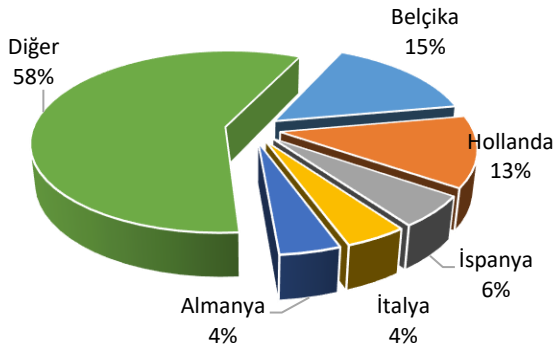
Alan ve Üretim

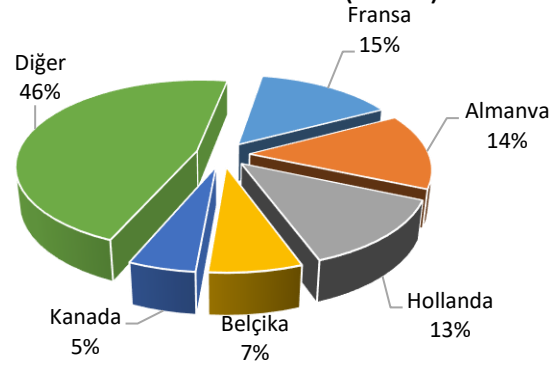
Kaynak: FAO

Dünya patates üretimi 2017 yılında **19,3 milyon ha** alanda **388 milyon ton** olarak gerçekleşmiştir. Yıllar itibarı ile Çin, Hindistan ve Rusya'nın üretiminde artış gözlenmektedir. Dünya üretiminin yarısını dört ülke gerçekleştirmektedir. Bunlar sırası ile **Çin %26, Hindistan %12, Rusya %8 Ukrayna %6'sını** üretmektedir. Dünya patates üretiminde **ülkemiz %1,24'lük pay ile 14 üncü sırada**, patates ekim alanında ise 29 uncu sırada yer almıştır. Dünya patates verimi 2.011 kg/da iken ülkemizde 3.360 kg/da olup dünya ortalamasından yüksektir.

Taze Patates İthalatı (2017)

Taze Patates İhracatı (2017)

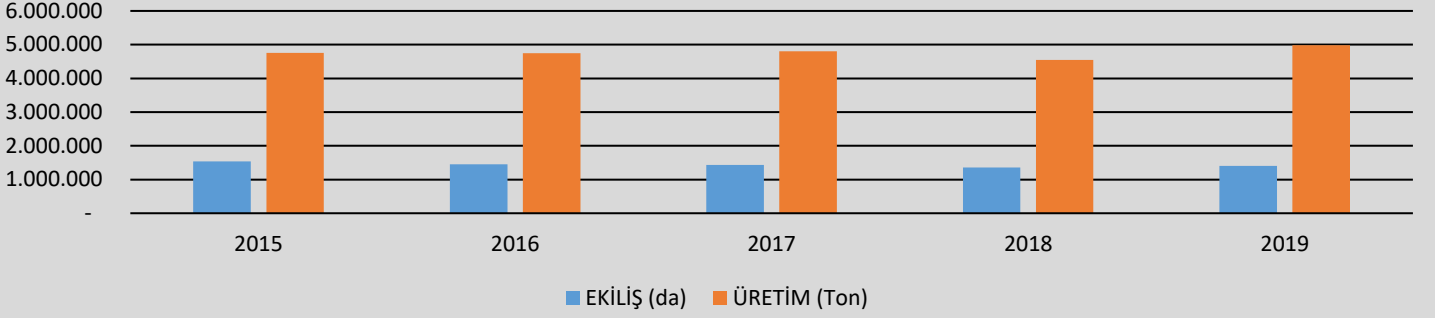

Kaynak: FAO

Dünya dış ticaretine konu taze ve dondurulmuş patatesin **ticaret hacmi** 2017 yılında miktar olarak **44 milyon ton**, parasal değer olarak **23 milyar \$** büyüklüğe sahiptir. Dünya ticaretine konu **dondurulmuş patatesin** 2017 yılında ortalama **ton fiyatı 911 \$**, **taze patatesin ise 309 \$** olmuştur. Dünyada patates ticareti en çok Avrupa Birliği ülkeleri arasında yapılmaktadır. Taze patates ithalat değeri **2017 yılında 4,54 milyar \$** bir büyüklüğe, dondurulmuşta ise **7,31 milyar \$** bir büyüklüğe sahiptir.

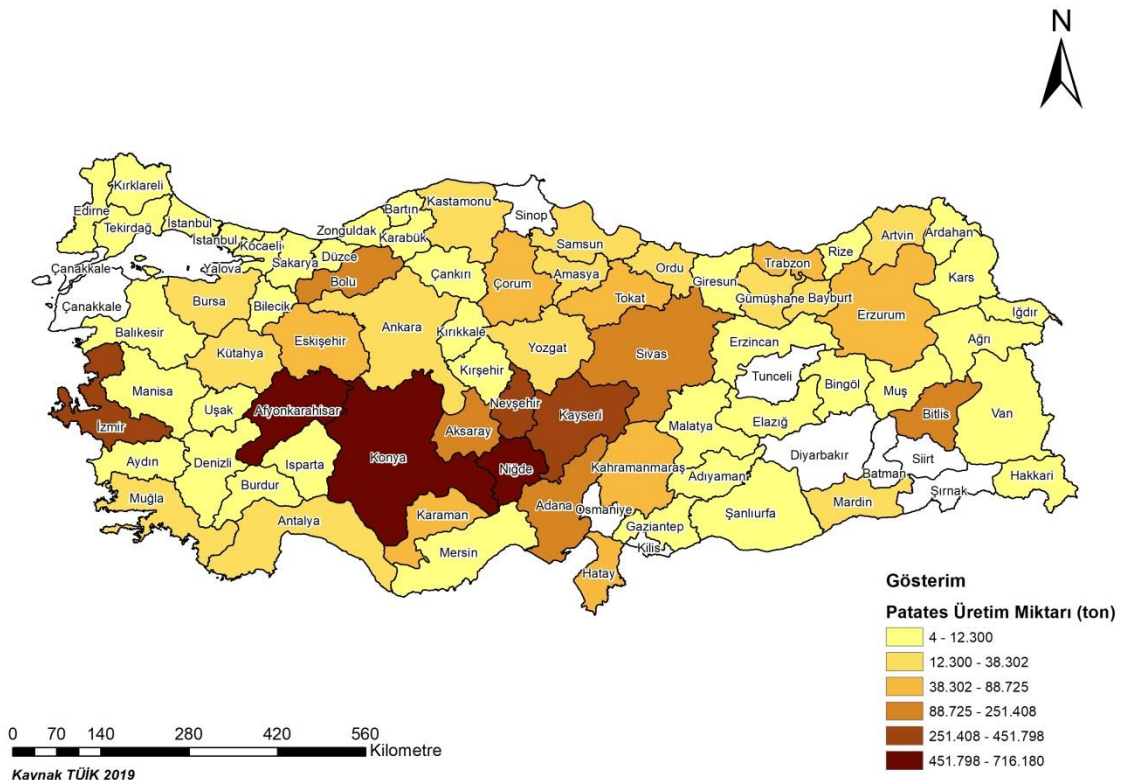
TÜRKİYE'DE PATATES

Alan ve Üretim

Patates üretimimiz 2000'li yıllara kadar önemli bir gelişme göstermiştir. Üretim 1999 yılında 6 milyon tona, ekilen alan 220 bin hektara kadar çıkmıştır. 2019 yılında 71 ilimizde yaklaşık **141 bin hektar** alanda **4,98 milyon ton patates** üretilmiştir. Yeterlilik derecesi **%103,5** ve **kişi başına tüketim 50,3 kg**'dır. (TÜİK, 2017/2018)

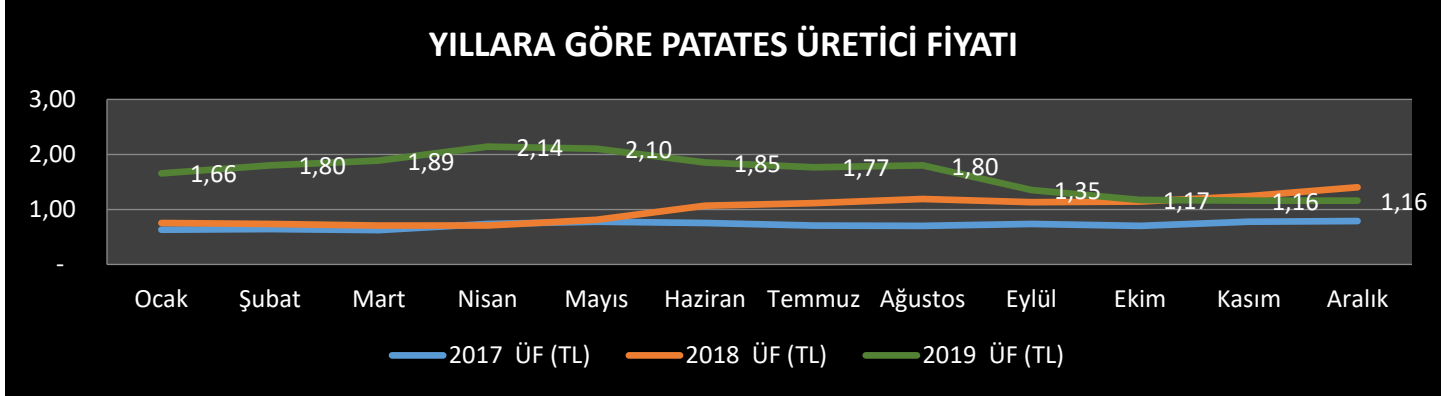
Niğde, Konya ve Afyonkarahisar patates üretiminde önemli üç ilimizdir. Bu üç il **üretim** yaklaşık **%37'sini ekim alanlarının da %33'ünü** oluşturmaktadır.

YURT DIŞI VE YURT İÇİ FİYATLAR

Ülkeler	2020 Şubat Toptan Fiyatı (\$/ton)	Ülkeler	2020 Şubat Toptan Fiyatı (\$/ton)
ABD	1.180	POLONYA	440
FRANSA	730	MISIR	110
HİNDİSTAN	220	İRAN	140
RUSYA	350	TÜRKİYE	130
ÇİN	310	RUSYA	350

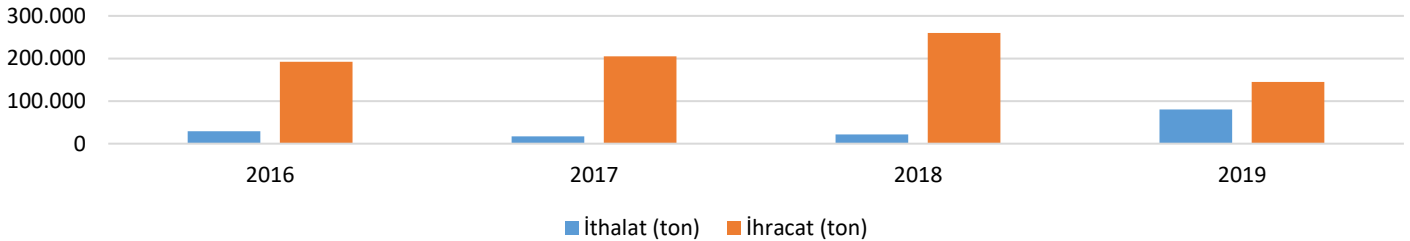
Kaynak: tridge.com

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

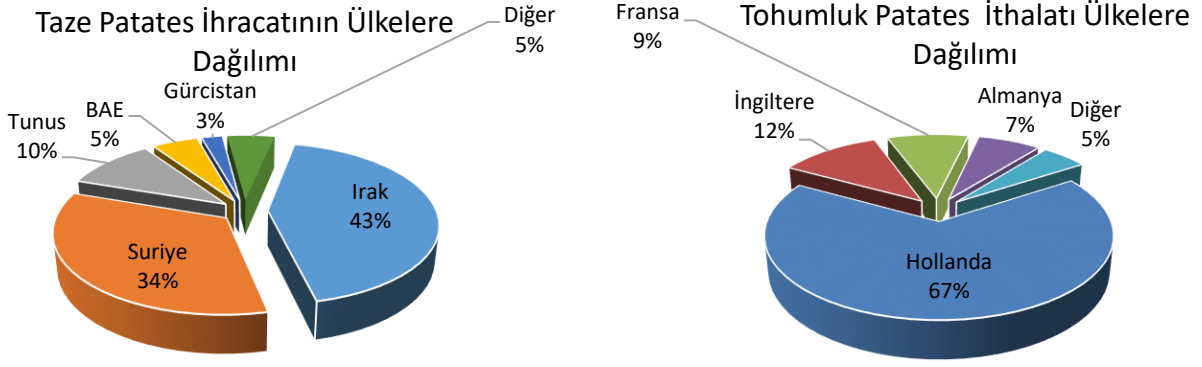
Türkiye Patates İthalat ve İhracatı

Kaynak: TÜİK

Üretim miktarımız dikkate alındığında, taze patatesten ihracatçı konumunda yer almaktayız. 2019 yılında patates ithalatımız toplam 80,6 bin ton olurken bu miktarın %21'i tohumluktur. İhracatımız ise 145 bin ton olarak gerçekleşmiştir. **Patates ithalatı gümrük vergi oranı %19,3'tür.** 2019 yılı Patates ihracatımızın %99 taze, %0,6'sı tohumluk ve çok az miktarda da dondurulmuş patates olarak gerçekleştirilmiştir. Parasal değer açısından 2019 yılı patates ihracatının %97'si taze, %1,2'si ise tohumluk patates oluşturmaktadır.

Patates ithalatımızın 2019 yılında **%21'i tohumluk, %79'unu taze patates** oluşturmaktadır. 2019 yılı TÜİK verileri patates ithalatına değer açısından bakıldığında taze patatesin %72, tohumluk patatesin %27'lik bir paya sahip olduğu görülmektedir.

Kaynak: TÜİK 2019, GTİP 070110, 070190, 071010

PATATES DESTEKLEMELERİ

Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)	Toprak Analizi Desteği	Organik Tarım Desteği	
			Bireysel Sertifika (TL/da)	Grup Sertifikası (TL/da)
27	4	40	40	20

DEĞERLENDİRME

- Türkiye’de patates üretici ve tüketici fiyatı en fazla dalgalanma gösteren ürünlerin başında gelmektedir.
- Üreticinin üretim kararını bir önceki yıl fiyatları belirlemektedir. Yani **patateste üretimi; bir önceki yıl fiyatları belirlemektedir.**
- Patates ihracatımızın taze olarak yapılması yerine katma değeri yüksek olan dondurulmuş ve işlenmiş ürün olarak teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi ülkemiz ekonomisi açısından önem arz etmektedir.
- 2019 yılı, geçen yıl patateste yaşanan fiyat artışına bağlı olarak üreticilerimizin patatese yönelimi ve ikliminde elverişli olması nedeni ile oldukça verimli bir yıl olmuştur.
- 2019 yılında 4,98 milyon ton üretim gerçekleşmiştir. Ülke ihtiyacımız göz önüne alındığında depolanmış olan patatesin turfanda üretimi olan 2020 yılı Mayıs ayına kadar yeterli olacağı değerlendirilmektedir.
- 07 Ocak 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "İhracatı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ" ile patates **ihracı ön izne bağlı mallar** listesine eklenmiştir.
- Alınan bu karar ihracat nedeniyle ülkemizde arz açığı oluşmaması, dış talebin iç piyasa fiyatlarını etkilememesi ve tüketici fiyatlarında dalgalanma yaşanmaması amacıyla ihracatın ön izne bağlanmasını ve kontrollü bir şekilde yapılması amacını taşımaktadır.
- Bu çerçevede ihracata **herhangi bir yasaklama getirilmemiş** olup, ülkemizin üretim, tüketim, stok, ihtiyaç ve yurt içi-yurt dışı piyasa fiyatlarının düzenli olarak takip edilerek, söz konusu ürünün ihracatı ön izne bağlanmıştır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr